

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 31, 2015

Nummer 31, 2015

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2749](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2752](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2755](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2780](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2751](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2753](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2783](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2786](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2758](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2785](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2773](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2756](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2750](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2775](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2754](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2757](#) 22-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2637](#) 15-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2579](#) 15-09-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:2580](#) 15-09-2015

RECHTSPRAAK

De wettelijke beoordelingsfactoren noemen, maar een kenbare weging en waardering van die factoren achterwege laten, leidt ertoe dat bewijsuitsluiting niet kan volgen als rechtsgevolg op een vormverzuim.

Het middel komt op tegen de door het hof gegeven vrijspraak van het tenlastegelegde en klaagt over het oordeel van het hof dat aan het geconstateerde vormverzuim het rechtsgevolg van bewijsuitsluiting dient te worden verbonden.

Indien binnen de door artikel 359a Sv bepaalde grenzen sprake is van een vormverzuim als bedoeld in deze bepaling, en de rechtsgevolgen daarvan niet uit de wet blijken, moet de rechter beoordelen of aan dat vormverzuim enig rechtsgevolg dient te worden verbonden en, zo ja, welk rechtsgevolg dan in aanmerking komt. Daarbij dient hij rekening te houden met de in artikel 359a lid 2 Sv genoemde factoren. Het rechtsgevolg zal immers door deze factoren moeten worden gerechtvaardigd. De eerste factor is 'het belang dat het geschonden voorschrift dient'. De tweede factor is 'de ernst van het verzuim'. Bij de beoordeling daarvan zijn de omstandigheden van belang waaronder het verzuim is begaan. Daarbij kan ook de mate van verwijtbaarheid van het verzuim een rol spelen. De derde factor is 'het nadeel dat daardoor wordt veroorzaakt'.

Indien de feitenrechter op grond van de hiervoor bedoelde weging en waardering van de wettelijke beoordelingsfactoren en aan de hand van alle omstandigheden van het geval tot het oordeel komt dat niet kan worden volstaan met de vaststelling dat een onherstelbaar vormverzuim is begaan, maar dat het verzuim niet zonder consequentie kan blijven, zal hij daaraan een van de in artikel 359a lid 1 Sv genoemde rechtsgevolgen verbinden, te weten strafvermindering, bewijsuitsluiting of niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie in de vervolging. Een beslissing tot toepassing van een rechtsgevolg als bedoeld in artikel 359a Sv dient te worden genomen en gemotiveerd aan de hand van de hiervoor besproken factoren die in het tweede lid van het artikel zijn genoemd (vgl. HR 30 maart 2004, ECLI:NL:HR:2004:AM2533, NJ 2004/376).

Aan de uitoefening van de bevoegdheid tot toepassing van bewijsuitsluiting als rechtsgevolg van een vormverzuim als bedoeld in artikel 359a Sv heeft de Hoge Raad in zijn arrest van 19

februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY5321, NJ 2013/308 nadere overwegingen gewijd.

Nu het hof de wettelijke beoordelingsfactoren heeft genoemd, maar een kenbare weging en waardering van die factoren ontbreekt, is – gelet op hetgeen is vooropgesteld – het oordeel van het hof dat bewijsuitsluiting het rechtsgevolg moet zijn van het door het hof aangenomen verzuim niet naar behoren met redenen omkleed.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2775

Zaaknummer: 14/03567

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Wetsartikelen: 359a Sv

RECHTSPRAAK

Het oordeel van het hof dat wat betreft ‘count four’ is voldaan aan de eis dat uit het bijgevoegde bewijsmateriaal een redelijk vermoeden van schuld voortvloeit, is onbegrijpelijk.

Het middel klaagt in de eerste plaats dat het hof wat betreft ‘count four’ de uitlevering toelaatbaar heeft verklaard hoewel voor dat feit de uitlevering niet is gevraagd.

Blijkens de bestreden uitspraak is de uitlevering van de opgeëiste persoon verzocht teneinde hem te kunnen vervolgen ter zake van de vier feiten (‘count one’ tot en met ‘count four’) die in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4 zijn vermeld. Dit oordeel van het hof omtrent de inhoud van het uitleveringsverzoek is feitelijk en, gelet op de door de verzoekende Staat overgelegde stukken, niet onbegrijpelijk. In zoverre faalt het middel.

Het middel klaagt voorts over het oordeel van het hof dat wat betreft ‘count four’ is voldaan aan de eis van artikel 9 lid 3 aanhef en onder b van het te dezen toepasselijke uitleveringsverdrag dat uit het bijgevoegde bewijsmateriaal een redelijk vermoeden van schuld – zoals omschreven in HR 9 oktober 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX6949, NJ 2013/62 – voortvloeit.

Dat oordeel is, gelet op de inhoud van de door de verzoekende Staat overgelegde stukken, onbegrijpelijk. In zoverre is het middel gegrond. Om redenen van doelmatigheid zal de Hoge Raad zelf de zaak afdoen.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend voor zover daarbij de uitlevering voor ‘count four’ toelaatbaar is verklaard, verklaart de verzochte uitlevering wat betreft ‘count four’ ontoelaatbaar en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2754

Zaaknummer: 14/06161

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: C. Reijntjens-Wendenburg

RECHTSPRAAK

Cassatie in belang der wet: verzoek tot vergoeding van kosten voor rechtsbijstand in de klaagschriftprocedure als bedoeld in artikel 164 lid 8 WVV 1994.

Advocaat-Generaal F.W. Bleichrodt heeft beroep in cassatie in het belang van de wet ingesteld. De voordracht tot cassatie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit. De vordering strekt tot vernietiging van de bestreden uitspraak.

Het middel klaagt dat de betrokkene ten onrechte niet-ontvankelijk is verklaard in zijn verzoek tot vergoeding van kosten voor rechtsbijstand in de klaagschriftprocedure als bedoeld in artikel 164 lid 8 WVV 1994.

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 19 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BX5566, NJ 2013/402 geoordeeld dat en waarom een redelijke wetsuitleg meebrengt dat indien (i) de zaak is geëindigd in een sepot, of indien (ii) een beklag als bedoeld in artikel 12 Sv niet gegrond is verklaard dan wel (iii) een dergelijk beklag wel gegrond is verklaard, maar de zaak vervolgens is geëindigd zonder oplegging van een straf of maatregel of toepassing van artikel 9a Sr, het toekennen van een vergoeding voor de kosten van een raadsman op grond van artikel 591a lid 2 Sv in geen van deze drie situaties is uitgesloten, zij het dat de rechter daartoe slechts kan besluiten indien en voor zover naar zijn oordeel, alle omstandigheden in aanmerking genomen, gronden van billijkheid aanwezig zijn voor de toekenning van een vergoeding voor de kosten van een raadsman.

De Hoge Raad heeft dit oordeel als volgt gemotiveerd:

‘Voor de beoordeling van de middelen is in het bijzonder de betekenis van belang van de in art. 591a, tweede lid, Sv opgenomen omschrijving “indien de zaak eindigt zonder oplegging van straf of maatregel en zonder dat toepassing is gegeven aan artikel 9a van het Wetboek van Strafrecht”. Bij de invoeging van art. 591a Sv bij Wet van 28 maart 1963, Stb. 1963, 130 is niet expliciet aandacht besteed aan de precieze betekenis van deze termen.

In dat verband kunnen wel de wetssystematiek en de betekenis van min of meer

gelijkluidende termen in met art. 591a Sv samenhangende bepalingen worden onderzocht. De wetsgeschiedenis biedt daarvoor enige aanknopingspunten en werpt ook licht op de bedoeling die de wetgever met art. 591a Sv had en de rol die hij bij de beoordeling van verzoeken op basis van die bepaling aan de rechter heeft toebedacht.

In 1926 is in het Wetboek van Strafvordering in art. 89 e.v. een regeling opgenomen op grond waarvan door de rechter aan de gewezen verdachte wiens zaak, voor zover hier van belang, "eindigt zonder oplegging van straf of maatregel" een geldelijke tegemoetkoming kan worden toegekend ten laste van de Staat voor schade geleden door ondergane voorlopige hechtenis. Deze toekenning diende volgens de in art. 90 neergelegde maatstaf plaats te hebben "indien en voor zoover daartoe, naar het oordeel van den rechter, gronden van billijkheid aanwezig zijn". Een aspect dat volgens de Memorie van Toelichting bij het billijkheidsoordeel van de rechter omtrent het toekennen van een tegemoetkoming en bij het bepalen van de hoogte daarvan een belangrijke rol kan spelen is in hoeverre de verdachte de voorlopige hechtenis "aan zijne eigen houding te wijten heeft" (Kamerstukken II, 1913-1914, 286, nr. 3, p. 77).

Het eveneens in 1926 ingevoerde art. 591 Sv voorzag in de mogelijkheid tot toekenning door de rechter van een tegemoetkoming aan de gewezen verdachte voor bepaalde kosten die door hem zijn gemaakt in verband met het onderzoek en de terechtzitting "indien de zaak eindigt zonder oplegging van straf of maatregel". Uit de totstandkomingsgeschiedenis van deze bepaling moet worden afgeleid dat de wetgever - zoals ook bij art. 89 Sv het geval is - heeft beoogd de regeling ook toepassing te kunnen laten vinden in gevallen waarin de zaak eindigt "zonder eindspraak tegen den verdachte" (Kamerstukken II, 1913-1914, 286, nr. 3, p. 250 in verbinding met Kamerstukken II, 1917-1918, 77, nr. 1, p. 106 en Kamerstukken II, 1917-1918, 77, nr. 1, p. 139).

De in art. 591a, tweede lid, Sv geschapen mogelijkheid tot het toekennen van een tegemoetkoming voor schade geleden door "tijdsverzuim" werd blijkens de Memorie van Toelichting beschouwd "als het verlengstuk van de mogelijkheid van toekenning van een tegemoetkoming voor reis- en verblijfkosten", zoals geregeld in art. 591 Sv. Om de rechter bij de beoordeling van verzoeken op grond van art. 591a Sv de ruimte te geven rekening te houden met de omstandigheden van het geval is art. 90 Sv van overeenkomstige toepassing verklaard (Kamerstukken II, 1961-1962, 6647, nr. 3, p. 9).

Bij wet van 26 juni 1975, Stb. 1975, 341 is in de art. 89 en 591a Sv de term tegemoetkoming vervangen door schadevergoeding en is de mogelijke vergoeding van kosten van de raadsman toegevoegd. De Memorie van Toelichting bij deze wet houdt over de voorgestelde aanpassing van art. 89 Sv onder meer in:

"De beoordeling van de vraag of er grond is voor een vergoeding vindt hier immers niet haar antwoord in de onrechtmatigheid van de overheidsmaatregel, maar in het billijkheidsoordeel, nl. de vraag of het redelijk is dat de nadelige gevolgen van de indertijd bestaande verdenking niet voor rekening van de gewezen verdachte worden gelaten, maar geheel of gedeeltelijk door de Staat worden gedragen. (...)

De thans geldende regeling belet de rechter, door het gebruik van het woord "tegemoetkoming", een volledige vergoeding van de geleden schade toe te kennen. Het ontwerp vervangt deze term door "schadevergoeding", teneinde aan te geven dat, indien de rechter deze billijk acht, algehele vergoeding mogelijk is. Zo'n geval kan zich met name voordoen, indien op iemand door omstandigheden, buiten hem zelf gelegen, zonder dat hem enige schuld treft, de verdenking is gevallen. (...)

De voorgestelde regeling dwingt intussen de rechter niet, in alle gevallen waarin hij voor toekenning aanleiding ziet, de gehele schade voor vergoeding in aanmerking te laten komen." (Kamerstukken II, 1972,12 132, nr. 3, p. 3)

En over de voorgestelde aanpassing van art. 591a Sv:

"Met het gebruik van het woord "tegemoetkoming" is bij de totstandkoming van deze bepaling aansluiting gezocht bij de beperkte strekking van de regeling van art. 89 e.v. De argumenten die pleiten voor een verruiming van laatstgenoemde regeling zijn ook aan te voeren voor een overeenkomstige verruiming van het bepaalde in art. 591a, tweede lid. De daarin bedoelde schade en kosten zijn immers vergelijkbaar met de schade tengevolge van ondergane detentie. (...)

Voorts acht de ondergetekende een vergoeding van de kosten van de raadsman wenselijk. Daaronder vallen - aldus de Hoge Raad (NJ 1966/443) - de kosten van de advocaat gedurende het gehele strafproces, met inbegrip van de voorlopige hechtenis." (Kamerstukken II, 1972, 12 132, nr. 3, p. 4)

Nadien is, voor zover hier relevant, bij wet van 31 maart 1983, Stb. 1983, 153 aan art. 591a, tweede lid, Sv het tekstgedeelte toegevoegd dat betrekking heeft op het geval waarin toepassing is gegeven aan art. 9a Sr.

Uit het vorenstaande kan worden afgeleid dat - zoals dat ook in art. 89 e.v. Sv het geval is - de in art. 591a, tweede lid, Sv neergelegde voorwaarde voor het toekennen van een vergoeding voor de kosten van een raadsman dat de zaak is geëindigd zonder oplegging van straf of maatregel en zonder dat toepassing is gegeven aan art. 9a Sr, naar de bedoeling van de wetgever niet betekent dat de zaak dient te zijn geëindigd door een rechterlijke einduitspraak

in de zin van art. 348 en 350 Sv. Ook na andere wijzen van beëindiging van de zaak bestaat op de voet van art. 591a, tweede lid, Sv de mogelijkheid tot het toekennen van een vergoeding voor de kosten van een raadsman. Beslissend is daarbij of in het concrete geval voor toekenning van zo'n vergoeding gronden van billijkheid aanwezig zijn; dat oordeel is aan de rechter overgelaten, die daarbij rekening dient te houden met alle omstandigheden van het geval.

Afgezien van de gevallen waarin de zaak eindigt in een veroordeling tot een straf of maatregel of in de toepassing van art. 9a Sr, en waarin aldus is komen vast te staan dat de gewezen verdachte de aandacht van de justitiële autoriteiten - en het maken van kosten voor een raadsman - aan zichzelf te wijten heeft, kan uit de totstandkomingsgeschiedenis van art. 591a Sv niet worden afgeleid dat de wetgever heeft beoogd de mogelijkheid tot toekenning van een dergelijke vergoeding te binden aan strikte grenzen wat betreft de fase van het strafproces waarin de kosten van een raadsman in de geëindigde strafzaak zijn gemaakt of wat betreft de aard van de met die zaak rechtstreeks verband houdende juridische procedure.

Het bovenstaande past ook bij eerdere rechtspraak van de Hoge Raad. In HR 24 mei 1966, NJ 1966/443 is geoordeeld dat uit hoofde van art. 591a, tweede lid, Sv "in het geval dat de zaak eindigt zonder straf of maatregel, een tegemoetkoming mogelijk wordt gemaakt ter zake van de kosten van een raadsman, onder welke de kosten voor verrichtingen van de raadsman gedurende het gehele strafproces vallen en derhalve ook voor die verrichtingen welke verband houden met de ondergane voorlopige hechtenis". In HR 20 mei 1986, NJ 1987/28, is geoordeeld dat "Onder 'de kosten van een raadsman' waarvoor een vergoeding uit 's Rijks kas kan worden toegekend, als bedoeld in de eerste volzin van het

591a, tweede lid Sv, zijn te verstaan de kosten van een raadsman die in rechtstreeks verband staan met een strafzaak tegen een gewezen verdachte, welke is geëindigd zonder oplegging van straf of maatregel en zonder dat toepassing is gegeven aan art. 9a Sr" en dat onder die kosten ook vallen de kosten ter zake van advisering en opstelling van een verzoekschrift strekkende tot toepassing van art. 591a Sv. Deze kosten, zo overwoog de Hoge Raad in dat arrest, zijn weliswaar ontstaan na beëindiging van de strafzaak tegen de gewezen verdachte doch hangen met die zaak rechtstreeks samen.

Opmerking verdient ook nog dat de wetgever in dit verband geen nadere en daardoor mogelijk tot nadere clausulering van art. 591a Sv nopende voorzieningen in het leven heeft geroepen, zoals bijvoorbeeld een kostenveroordeling voor het geval dat de rechter die heeft te oordelen over een beklag in de zin van art. 12 Sv, dat beklag elke redelijke grond acht te missen.

In het licht van het vorenstaande moet dan ook worden geoordeeld dat een redelijke uitleg van

de wet meebrengt, dat in geen van de drie in de middelen bedoelde situaties het toekennen van een vergoeding voor de kosten van een raadsman op grond van art. 591a, tweede lid, Sv is uitgesloten.

Indien en voor zover naar het oordeel van de rechter, alle omstandigheden in aanmerking genomen, gronden van billijkheid aanwezig zijn voor de toekenning van een vergoeding voor de kosten van een raadsman, kan hij daartoe op de voet van art. 591a, tweede lid, Sv ook besluiten indien de zaak is geëindigd in een sepot, of indien een beklag als bedoeld in art. 12 Sv niet gegrond is verklaard dan wel een dergelijk beklag wel gegrond is verklaard, maar de zaak vervolgens is geëindigd zonder oplegging van een straf of maatregel of toepassing van art. 9a Sr.'

De drie in dit arrest besliste gevallen kenmerken zich hierdoor dat weliswaar de desbetreffende strafzaak niet is geëindigd met een niet-veroordelende einduitspraak in de zin van artikel 348 en 350 Sv, maar desalniettemin aannemelijk is dat geen aansprakelijkstelling door de strafrechter zal volgen. In dat type gevallen achtte de Hoge Raad het redelijk de toepasselijkheid van artikel 591a lid 2 Sv niet uit te sluiten.

In het onderhavige geval gaat het om een verzoek tot vergoeding van kosten voor rechtsbijstand in de klaagschriftprocedure over het inhouden van een rijbewijs. Dat klaagschrift is gegrond verklaard, maar tegen de betrokkene is een – onherroepelijk geworden – strafbeschikking uitgevaardigd ter zake van het feit in welk verband het rijbewijs is ingehouden. Het gaat hier derhalve niet om een type geval als onder 3.3.2 bedoeld.

Opmerking verdient nog dat artikel 591a lid 4 Sv in verbinding met artikel 591 lid 5 Sv, voorziet in een afwijkende regeling met het oog op enkele bijzondere procedures. Die procedures, zoals die van artikel 552a tot en met 552b Sv, kenmerken zich niet daardoor dat zij steeds zijn gekoppeld aan de strafzaak tegen de betrokkene waarin zijn strafrechtelijke aansprakelijkheid wordt vastgesteld. De onderhavige procedure is niet in die afwijkende regeling opgenomen. Wel is in artikel 164 lid 9 WvW 1994 een voorziening getroffen voor – kort gezegd – schadevergoeding aan de betrokkene na een, gelet op de afloop van de zaak, ongegronde inhouding van het rijbewijs.

Dat de wetgever bij de aangekondigde herziening van het Wetboek van Strafvordering mogelijk de onderhavige regelgeving (ingrijpend) zal herzien, noopt bovendien tot terughoudendheid bij een verdergaande extensieve toepassing van de regeling dan in het onder 3.3.1 bedoelde arrest.

Uit het vorenoverwogene volgt dat het middel tevergeefs is voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2757

Zaaknummer: 15/02948

Rechters: A.J.A. van Dorst, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Wetsartikelen: 164 WVV

RECHTSPRAAK

De rechtbank heeft bij de beoordeling van het klaagschrift een onjuiste maatstaf toegepast.

Het middel klaagt dat de rechtbank bij de beoordeling van het klaagschrift een onjuiste maatstaf heeft toegepast.

Op grond van de stukken kan in cassatie ervan worden uitgegaan dat het geldbedrag van € 3.535,80 op de voet van artikel 94 Sv in beslag is genomen en dat op de banktegoeden van de klager bij ABN AMRO Bank beslag is gelegd op de voet van artikel 94a Sv.

In geval van een beklag van de beslagene tegen een op de voet van artikel 94 Sv gelegd beslag dient de rechter a. te beoordelen of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert, en zo neen, b. de teruggave van het inbeslaggenomen voorwerp te gelasten aan de beslagene, tenzij een ander redelijkerwijs als rechthebbende ten aanzien van dat voorwerp moet worden beschouwd. Het belang van strafvordering verzet zich tegen teruggave indien het veiligstellen van de belangen waarvoor artikel 94 Sv de inbeslagneming toelaat, het voortduren van het beslag nodig maakt. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer het inbeslaggenomen voorwerp kan dienen om de waarheid aan de dag te brengen – ook in een zaak betreffende een ander dan de klager – of om wederrechtelijk verkregen voordeel aan te tonen. Voorts verzet het door artikel 94 Sv beschermde belang van strafvordering zich tegen teruggave indien niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, de verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer van het voorwerp zal bevelen, al dan niet naar aanleiding van een afzonderlijke vordering daartoe als bedoeld in artikel 36b lid 1 onder 4° Sr in verbinding met artikel 552f Sv.

Bij de beoordeling van een klaagschrift van de beslagene gericht tegen een beslag als bedoeld in artikel 94a lid 1 of 2 Sv dient de rechter te onderzoeken a. of er ten tijde van zijn beslissing sprake is van verdenking van of veroordeling wegens een misdrijf waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd en b. of zich niet het geval voordoet dat het hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, aan de klaagster, als verdachte, een verplichting tot betaling van een geldboete dan wel de verplichting tot betaling van een geldbedrag ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel zal opleggen (vgl. HR 28

september 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL2823, r.o. 2.8, 2.9 en 2.14, *NJ* 2010/654).

Uit de overwegingen van de rechtbank blijkt niet dat zij de in 2.3.2 uiteengezette maatstaven heeft aangelegd bij de beoordeling van het klaagschrift. Daarom is de bestreden beschikking ontoereikend gemotiveerd.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Limburg, zittingsplaats Maastricht, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2785

Zaaknummer: 14/05425

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Wetsartikelen: 94a Sv

RECHTSPRAAK

Gerechtvaardigd verzoek vertrouwelijkheid bij verzoek uitlevering.

Het gaat in deze zaak om een verzoek om rechtshulp van de justitiële autoriteiten van de Verenigde Staten van Amerika, onder meer ertoe strekkende dat in het kader van een strafzaak stukken van overtuiging in beslag zullen worden genomen onder de klaagster en zullen worden overgedragen aan de verzoekende Staat.

De rechtbank heeft twee aparte beschikkingen gegeven met betrekking tot 1. het ingediende klaagschrift als bedoeld in artikel 552a Sv, en 2. het verzochte verlof als bedoeld in artikel 552p Sv. Gelet op de samenhang tussen de bestreden beschikkingen en op de schriftuur waarin over beide beschikkingen wordt geklaagd, worden beide hieronder gezamenlijk besproken.

Het middel klaagt onder meer dat de rechtbank ten onrechte de betrokkene en haar raadvrouw niet heeft gehoord op de vordering tot verlof als bedoeld in artikel 552p Sv.

De maatstaf om geen toepassing te geven aan artikel 23 lid 2, 3, 4 en 5 Sv is of het onderzoek 'ernstig wordt geschaad'. Blijkens de bestreden beschikking heeft de rechtbank evenwel kennelijk als maatstaf gehanteerd dat het onderzoek 'nog volop gaande is' en dat 'in deze fase van de procedure naleving van de volkenrechtelijke verplichting prevaleert boven het belang van de betrokkenen om kennis te nemen van de vorderingen, het rechtshulpverzoek dat daaraan vooraf ging en de onderliggende stukken, alsmede om daaromtrent hun standpunten kenbaar te kunnen maken bij de behandeling in raadkamer'. Het oordeel van de rechtbank dat zij 'om deze redenen' het verzoek van de officier van justitie om artikel 23 lid 6 Sv toe te passen op de raadkamerprocedure heeft toegewezen en dat daarom de behandeling in raadkamer buiten de aanwezigheid van de betrokkene en haar raadvrouw heeft plaatsgevonden, getuigt dus van een onjuiste rechtsopvatting (vgl. HR 4 oktober 2011, ECLI:NL:HR:2011:BR2326).

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

Het middel klaagt onder meer dat de rechtbank het inbeslaggenomen stuk houdende de uitslag van een Mantouxtest ten onrechte niet onder het bereik van artikel 98 Sv heeft gebracht.

Ingevolge artikel 98 Sv mogen bij personen met een bevoegdheid tot verschoning als bedoeld in artikel 218 Sv zonder hun toestemming brieven of andere geschriften tot welke hun plicht tot geheimhouding zich uitstrekt, niet in beslag worden genomen. Wel mogen, ook zonder hun toestemming, in beslag worden genomen brieven of geschriften die voorwerp van het strafbare feit uitmaken of tot het begaan daarvan hebben gediend, nu dergelijke brieven en geschriften geen object zijn van de aan evenbedoelde personen toekomende bevoegdheid tot verschoning. De aard van de hier aan de orde zijnde bevoegdheid tot verschoning brengt mee dat het oordeel omtrent de vraag of brieven of geschriften object van de bevoegdheid tot verschoning uitmaken, in beginsel toekomt aan de tot verschoning gerechtigde persoon. Wanneer deze zich op het standpunt stelt dat het gaat om brieven of geschriften die noch voorwerp van het strafbare feit uitmaken noch tot het begaan daarvan hebben gediend en waarvan kennisneming zou leiden tot schending van het beroepsgeheim, dient dit standpunt door de organen van politie en justitie te worden geëerbiedigd, tenzij redelijkerwijze geen twijfel erover kan bestaan dat dit standpunt onjuist is (vgl. HR 22 november 1991, ECLI:NL:HR:1991:ZC0422, NJ 1992/315). Daarbij doet niet ter zake of de desbetreffende stukken zich bij de verschoningsgerechtigde zelf of bij diens cliënt of patiënt bevinden.

Blijkens de bestreden beschikking met nr. 14/2123 heeft de rechtbank geoordeeld dat de in artikel 98 Sv bedoelde geheimhoudingsplicht niet van toepassing is op de onderhavige uitslag van een Mantoux-test, omdat deze in het huis van de klaagster is aangetroffen en dus niet onder de arts van klaagster in beslag is genomen. Dit oordeel geeft, in het licht van hetgeen onder 6.3 is overwogen, blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Voor zover het middel hierover klaagt, is het terecht voorgesteld.

De gegrondheid van het middel behoeft nochtans niet tot cassatie te leiden. Dat berust op het navolgende. In het onderhavige geval, waarin een doorzoeking heeft plaatsgevonden in de woning van de klaagster, heeft de klaagster aangevoerd dat de inbeslaggenomen uitslag van een Mantoux-test 'niet kan bijdragen aan de waarheidsvinding', dat 'deze uitslag hoogstpersoonlijke medische informatie [zou] bevatten' en dat 'onduidelijk [is] of de geheimhoudingsplicht van de arts hiermee is doorbroken'. De rechtbank heeft het aldus aangevoerde kennelijk ontoereikend geacht voor de gevolgtrekking dat een verschoningsgerechtigde zich met betrekking tot dat stuk op zijn verschoningsrecht beroept. Dit oordeel is niet onbegrijpelijk.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking in de zaak met nr. 14/2009, wijst de zaak terug naar de Rechtbank Rotterdam, opdat de zaak op de bestaande vordering opnieuw wordt behandeld en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2783

Zaaknummer: 14/05249 14/06137

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: T.M.D. Buruma

Wetsartikelen: 98 Sv, 552a Sv, 552p Sv en 218 Sv

RECHTSPRAAK

De verstekmededeling is niet binnen de redelijke termijn betekend. De middelen die klagen over de betekening van de dagvaarding en het volstaan met een opsomming van bewijsmiddelen, falen.

Het middel klaagt over het in de bestreden uitspraak besloten liggende oordeel dat de inleidende dagvaarding rechtsgeldig aan de verdachte is betekend.

Zowel de bestreden uitspraak als het vonnis van de rechtbank is bij verstek gewezen. De op de voet van artikel 434 lid 1 Sv aan de Hoge Raad toegezonden stukken houden, voor zover voor de beoordeling van het middel van belang, in hetgeen is weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4, 5, 7 en 8.

Het hof heeft kennelijk de in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5 aangeduide betekening van de inleidende dagvaarding op 3 mei 2010 door middel van uitreiking op de voet van artikel 588 lid 1 aanhef en onder b sub 3° Sv aan de griffier van de rechtbank geldig geoordeeld op de grond dat niet sprake was van een bekende (feitelijke) woon- of verblijfplaats van de verdachte.

Dat oordeel van het hof is, gelet op de in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4, 7 en 8 weergegeven omstandigheden, niet onbegrijpelijk. Die omstandigheden bestaan – zakelijk weergegeven – hierin dat:

- (i) de verdachte in 2008 aan de politie als woonadres een adres heeft opgegeven waarop hij op dat moment in de GBA was ingeschreven;
- (ii) een eerdere dagvaarding in deze zaak op 4 januari 2010 op dat adres niet is uitgereikt omdat 'volgens mededeling van degene die zich op het door mij ingevulde adres bevond, de geadresseerde daar niet woont noch verblijft'; en
- (iii) hij volgens de GBA-gegevens vanaf 11 februari 2010 niet meer op dat adres noch enig ander adres was ingeschreven.

Het middel faalt.

Het middel klaagt – onder verwijzing naar de appèlschriftuur van de verdachte – over het oordeel van het hof dat het kon volstaan met een opsomming van bewijsmiddelen als bedoeld in artikel 359 lid 3 Sv.

Het hof heeft de onder 3.2.1 weergegeven passages uit de appèlschriftuur kennelijk en niet onbegrijpelijk niet aldus opgevat dat de verdachte daardoor ‘anders heeft verklaard’ als bedoeld in artikel 359 lid 3 Sv.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat na de uitspraak van het bij verstek gewezen arrest van het hof de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden.

Van overschrijding van de redelijke termijn kan sprake zijn indien op grond van artikel 366 Sv een verstekmededeling dient te worden betekend en het Openbaar Ministerie bij die betekening niet de nodige voortvarendheid heeft betracht.

Van de hier bedoelde vertraging is in elk geval geen sprake:

- a. Indien de verstekmededeling binnen een jaar na de uitspraak rechtsgeldig is betekend
 1. hetzij aan de verdachte in persoon,
 2. hetzij op de voet van het bepaalde in artikel 588 lid 2 of 3 Sv.

In de onder 2 bedoelde gevallen komt een na de betekening opgetreden vertraging immers voor rekening van de verdachte omdat er redelijkerwijs van kan worden uitgegaan dat hij door die betekening op de hoogte is geraakt van de uitspraak.

b. Indien de verstekmededeling binnen een jaar na de uitspraak rechtsgeldig is betekend door de in artikel 588 lid 1 onder b sub 3° Sv voorziene uitreiking aan de griffier om reden dat de verdachte niet als ingezetene is ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens noch een feitelijke woon- of verblijfplaats van hem bekend is, én indien tevens blijkt dat het Openbaar Ministerie vervolgens -- naast de plaatsing van de verdachte in het opsporingsregister – ten minste eenmaal per jaar heeft getracht de verstekmededeling alsnog te betekenen hetzij aan de verdachte in persoon hetzij overeenkomstig het bepaalde in artikel 588 lid 2 of 3 Sv (vgl. HR 17 juli 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD2578, NJ 2008/358, r.o. 3.19).

Het middel klaagt terecht dat niet blijkt dat binnen een jaar na de uitspraak van het hof op de wijze als hiervoor bedoeld een verstekmededeling is betekend. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van achttien maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze zestien maanden en twee weken, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren, belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2749

Zaaknummer: 14/03328

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: C.P. Wesselink-van Dijk

Wetsartikelen: 588 Sv, 359 Sv en 366 Sv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de verdachte op ontoereikende gronden niet-ontvankelijk verklaard in zijn hoger beroep.

Het middel keert zich tegen 's hofs niet-ontvankelijkverklaring van de verdachte in zijn hoger beroep.

De onder 2.2.2 weergegeven inhoud van de brief van de verdachte, welke brief kennelijk was bestemd voor die justitiële instantie alwaar aanwending van rechtsmiddelen dient te geschieden, kan bezwaarlijk anders worden verstaan dan als een uiting van verdachtes wens dat tegen voormeld vonnis van de kantonrechter het rechtsmiddel zou worden aangewend dat volgens de wet daartegen openstond, te weten: hoger beroep.

De omstandigheid dat in weerwil daarvan niet blijkt dat het Openbaar Ministerie Noord-Holland de – aldaar tijdig ingekomen en als een bijzondere volmacht in de zin van artikel 450 lid 1 onder b Sv op te vatten – brief naar de griffie van de Rechtbank Noord-Holland heeft doorgezonden en het opmaken van een appèlakte in vervolg op deze brief van de verdachte achterwege is gebleven, mag niet strekken ten nadele van de verdachte.

Daaraan doet niet af hetgeen het hof heeft overwogen omtrent hetgeen in het aan de inleidende dagvaarding gehechte 'informatieblad' is opgenomen met betrekking tot 'het instellen van hoger beroep en de daartoe te ondernemen stappen'.

Uit het vorenoverwogene volgt dat het hof de verdachte op ontoereikende gronden niet-ontvankelijk heeft verklaard in zijn hoger beroep.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2750

Zaaknummer: 14/02899

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 450 Sv

RECHTSPRAAK

Cassatie in belang der wet: vergoeding van kosten voor rechtsbijstand in een ontnemingsprocedure.

Advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft beroep in cassatie in het belang van de wet ingesteld. De voordracht tot cassatie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit. De vordering strekt tot vernietiging van de bestreden uitspraak.

Het middel klaagt dat het hof de betrokkene ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in zijn verzoek tot vergoeding van kosten voor rechtsbijstand in de ontnemingsprocedure.

Artikel 591a lid 1 en 2 Sv luidt:

‘1. Indien de zaak eindigt zonder oplegging van straf of maatregel en zonder dat toepassing is gegeven aan artikel 9a van het Wetboek van Strafrecht wordt aan de gewezen verdachte of zijn erfgenamen uit 's Rijks kas een vergoeding toegekend voor zijn ten behoeve van het onderzoek en de behandeling der zaak gemaakte reis- en verblijfkosten, berekend op de voet van het bij en krachtens de Wet tarieven in strafzaken bepaalde.

2. Indien de zaak eindigt zonder oplegging van straf of maatregel en zonder dat toepassing is gegeven aan artikel 9a van het Wetboek van Strafrecht kan aan de gewezen verdachte of zijn erfgenamen uit 's Rijks kas een vergoeding worden toegekend voor de schade welke hij tengevolge van tijdverzuim door de vervolging en de behandeling der zaak ter terechtzitting werkelijk heeft geleden, alsmede in de kosten van een raadsman. Een vergoeding voor de kosten van een raadsman gedurende de verzekering en de voorlopige hechtenis is hierin begrepen. Een vergoeding voor deze kosten kan voorts worden toegekend in het geval dat de zaak eindigt met oplegging van straf of maatregel op grond van een feit, waarvoor voorlopige hechtenis niet is toegelaten.’

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 8 mei 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB1509, *NJ* 2001/509 een ontkennend antwoord gegeven op de vraag of voor de toepassing van artikel 591a lid 1 en 2 Sv de behandeling van een vordering tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel als bedoeld in artikel 36e Sr moet worden aangemerkt als een afzonderlijke, van de hoofdzaak te onderscheiden, zaak in de betekenis die aan de term ‘zaak’ in die artikelleden toekomt.

Daartoe is in dat arrest het volgende overwogen:

‘4.3. De in art. 36e Sr bedoelde maatregel ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel kan ingevolge die wetbepaling slechts worden opgelegd bij een veroordeling wegens een of meer strafbare feiten. De maatregel maakt aldus onderdeel uit van het sanctiepakket dat in de strafzaak aan de rechter ter beschikking staat. Zoals de Hoge Raad in zijn arrest van 26 oktober 1999, NJ 2000, 56, heeft geoordeeld moet, in het geval de officier van justitie overeenkomstig art. 311, eerste lid, Sv ter gelegenheid van zijn requisitoir in de hoofdzaak aan de verdachte zijn voornemen tot het aanhangig maken van een vordering als bedoeld in art. 36e Sr kenbaar heeft gemaakt, dan wel dit, zoals in de onderhavige zaak, reeds eerder aan de verdachte was gebleken, de procedure naar aanleiding van die vordering worden aangemerkt als een voortzetting van de vervolging in de hoofdzaak.

Dit alles leidt, in aanmerking genomen dat art. 591a Sv ertoe strekt te voorzien in een kostenvergoeding ten behoeve van een gewezen verdachte indien de tegen hem ingestelde vervolging is geëindigd als in dat artikel bedoeld, tot de conclusie dat de officier van justitie door het aanhangig maken van een vordering tot oplegging van bedoelde maatregel aan degene die in de hoofdzaak is veroordeeld niet een (afzonderlijke) zaak als bedoeld in art. 591a, eerste en tweede lid, Sv, aanhangig maakt.’

De Hoge Raad acht geen grond aanwezig om de uitleg die in dat arrest aan de term ‘zaak’ in artikel 591a lid 1 en 2 Sv is gegeven, te heroverwegen. In de wetssystematiek waaraan de redengeving van die uitleg is ontleend, is immers sedert dat arrest geen wijziging opgetreden. Hetgeen in het middel wordt aangevoerd tegen voormelde uitleg van de term ‘zaak’, acht de Hoge Raad niet zo dwingend dat het zou moeten leiden tot doorbreking van de wetssystematiek. Daarbij komt nog dat de wetgever bij de aangekondigde herziening van het Wetboek van Strafvordering mogelijk de onderhavige regelgeving (ingrijpend) zal herzien.

Het middel faalt derhalve.

Opmerking verdient dat het vorenoverwogene enkel betrekking heeft op een geval waarin de ontnemingsvordering aanhangig is gemaakt na een veroordeling van de betrokkene in de hoofdzaak. Dat is niet anders indien, zoals in het onderhavige geval, die veroordeling geen betrekking heeft op al het tenlastegelegde en de betrokkene geen voordeel heeft verkregen door middel van of uit de baten van het wel bewezenverklaarde.

Indien evenwel de tegen de betrokkene ingestelde strafvervolging in de hoofdzaak is geëindigd op de wijze als in artikel 591a Sv bedoeld – dus zonder oplegging van enige straf of maatregel en zonder dat toepassing is gegeven aan artikel 9a Sr – kan de procedure naar aanleiding van de ontnemingsvordering bezwaarlijk worden aangemerkt als een voortzetting

van de vervolging in de hoofdzaak. In zo een geval verzet geen rechtsregel zich tegen vergoeding van de in artikel 591a Sv bedoelde kosten die in de ontnemingsprocedure zijn gemaakt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2758

Zaaknummer: 15/02946

Rechters: A.J.A. van Dorst, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Wetsartikelen: 591a Sv en 36e Sr

RECHTSPRAAK

Is in casu sprake van te duchten gevaar voor de veiligheid van het luchtvaartuig als bedoeld in artikel 385b lid 1 onder 1° Sr?

Het middel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring, voor zover inhoudende dat door de gedragingen van de verdachte 'gevaar voor de veiligheid van het luchtvaartuig te duchten is geweest', niet uit de gebezigde bewijsmiddelen kan worden afgeleid.

Artikel 385b Sr luidde, voor zover hier van belang, ten tijde van het bewezenverklaarde feit:

'1. Hij die opzettelijk een daad van geweld begaat tegen iemand die zich aan boord van een luchtvaartuig in vlucht bevindt, wordt gestraft:

1°. met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren of geldboete van de vijfde categorie, indien daarvan gevaar voor de veiligheid van het luchtvaartuig te duchten is (...)'

Voor het te duchten gevaar voor de veiligheid van het luchtvaartuig, zoals bedoeld in artikel 385b Sr, is vereist dat dat gevaar ten tijde van de daad van geweld naar algemene ervaringsregels voorzienbaar moest zijn geweest (vgl. HR 17 februari 2009, ECLI:NL:HR:2009:BG1653, NJ 2009/120, r.o. 2.3 ten aanzien van artikel 157 Sr).

Het hof heeft bewezenverklaard dat de 'gezagvoerder en [het] cabinepersoneel zich niet volledig kon[den] richten op de normale werkzaamheden in het kader van de vliegveiligheid aan boord'. Het hof heeft tevens bewezenverklaard dat dit zijn oorzaak vond in verdachtes gewelddadige gedragingen en in het niet opvolgen door de verdachte van de aanwijzingen van het cockpit- en cabinepersoneel waardoor drie leden van het cabinepersoneel zich gedurende lange tijd met de verdachte moesten bezighouden en de gezagvoerder de cockpit moest verlaten.

Gelet hierop heeft het hof zonder miskennis van artikel 385b lid 1 onder 1° Sr, kunnen oordelen dat door het handelen van de verdachte gevaar voor de veiligheid van het luchtvaartuig als bedoeld in de genoemde wetsbepaling te duchten was. De bewezenverklaring is toereikend gemotiveerd. In zoverre is het middel dus tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2752

Zaaknummer: 14/01115

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 385 Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de verdachte ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard in zijn hoger beroep.

Het middel keert zich tegen 's hofs niet-ontvankelijkverklaring van de verdachte in het ingestelde hoger beroep.

Het hof heeft geoordeeld dat de verdachte te laat hoger beroep heeft ingesteld aangezien 'uit het dossier geen aanwijzingen naar voren [zijn gekomen] waaruit zou kunnen worden afgeleid dat de brief van verdachte, waaraan de machtiging tot het opmaken van een akte hoger beroep is ontleend, eerder dan op 9 oktober 2012 bij het openbaar ministerie is binnengekomen'. Dit oordeel is zonder nadere motivering, die ontbreekt, niet begrijpelijk. Gelet op de inhoud van de onder 2.3.2 weergegeven stukken, in het bijzonder op de aldaar sub (iii) vermelde stempelafdruk, rijst immers het ernstige vermoeden dat de brief reeds op 26 september 2012 bij het arrondissementsparket is ingekomen.

Het middel treft doel.

De Hoge Raad wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2753

Zaaknummer: 14/05583

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: J.L.E. Marchal

Wetsartikelen: 408 Sv

RECHTSPRAAK

Geen schending ne bis in idem-beginsel ten aanzien van vervolging van zowel rijden onder invloed als rijden zonder rijbewijs.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat het Openbaar Ministerie ontvankelijk is in de vervolging omdat geen sprake is van 'hetzelfde feit' als bedoeld in artikel 68 Sr.

Artikel 8 lid 4 WVV 1994 houdt – kort gezegd – in het verbod om zonder rijbewijs een voertuig te besturen na zodanig gebruik van alcoholhoudende drank dat het alcoholgehalte van de adem van de bestuurder bij een onderzoek hoger blijkt te zijn dan 88 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht, waarbij voor die limiet aansluiting is gezocht bij de regeling voor beginnende bestuurders.

Artikel 107 WVV 1994 houdt – kort gezegd – in een verbod om een voertuig te besturen zonder rijbewijs.

Artikel 8 WVV 1994 en artikel 107 WVV 1994 verschillen in zoverre van strekking dat artikel 8 WVV 1994 strekt tot bescherming van de verkeersveiligheid, terwijl in artikel 107 WVV 1994 het rechtsgoed van de bescherming van het openbaar gezag vooropstaat. Daarnaast geldt dat de gedragingen waarop deze bepalingen zien, in belangrijke mate van elkaar verschillen. Naar de kern bezien gaat het in artikel 8 WVV 1994 om het rijden onder invloed van daar genoemde stoffen, en in artikel 107 WVV 1994 om het rijden zonder rijbewijs.

Gelet op een en ander geeft het oordeel van het hof dat het Openbaar Ministerie ontvankelijk is in de vervolging van de verdachte, omdat geen sprake is van 'hetzelfde feit' als bedoeld in artikel 68 Sr niet blijkt van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2773

Zaaknummer: 14/02834

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: D.E. Wiersum

Wetsartikelen: 68 Sr

RECHTSPRAAK

Verhouding tussen het beslag ex artikel 94 en 94a Sv.

Het middel bevat een rechtsklacht en een motiveringsklacht tegen de beslissing van de rechtbank het klaagschrift van de klager gegrond te verklaren.

Op grond van artikel 94 Sv zijn vatbaar voor inbeslagneming voorwerpen die kunnen dienen om de waarheid aan de dag te brengen of om wederrechtelijk voordeel als bedoeld in artikel 36a Sr aan te tonen, alsmede voorwerpen waarvan de verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer kan worden bevolen. Het beslag op grond van artikel 94a Sv strekt tot bewaring van het recht tot verhaal van een op te leggen geldboete van de vijfde categorie of tot verhaal van een op te leggen betalingsverplichting ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel. Het verschil in doelstelling tussen de hiervoor genoemde beslagen brengt mee dat de omstandigheid dat bij niet-onherroepelijke beschikking van de rechtbank de teruggave is gelast van een voorwerp dat op de voet van artikel 94 Sv in beslag is genomen, niet eraan in de weg staat dat de officier van justitie met machtiging van de rechter-commissaris de handhaving van het beslag op dat voorwerp op de voet van artikel 94a Sv bewerkstelligt. Daaruit volgt dat het oordeel van de rechtbank dat de officier van justitie op de in de overwegingen van de rechtbank uiteengezette gronden heeft gehandeld in strijd met de beginselen van een behoorlijke procesorde, blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting. Het middel klaagt daarover terecht.

De rechtbank heeft blijkens haar overwegingen vastgesteld dat aan de vereisten voor een conservatoir beslag als bedoeld in artikel 94a lid 1 Sv is voldaan en geoordeeld dat de handhaving van het beslag op de auto van de klager op de voet van artikel 94a Sv gerechtvaardigd is. Gelet op de door en namens de klager aangevoerde gronden voor opheffing van het beslag en teruggave van de auto, dient dit ertoe te leiden dat het klaagschrift ongegrond wordt verklaard. De Hoge Raad zal doen wat de rechtbank had behoren te doen.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en verklaart het klaagschrift ongegrond.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2786

Zaaknummer: 14/05471

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Wetsartikelen: 94 Sv en 94a Sv

RECHTSPRAAK

Cassatie in belang der wet: verzoek tot vergoeding van kosten voor rechtsbijstand in de bezwaarschriftprocedure als bedoeld in artikel 7 Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden.

Advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft beroep in cassatie in het belang van de wet ingesteld. De voordracht tot cassatie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit. De vordering strekt tot vernietiging van de bestreden uitspraak.

Het middel klaagt dat het hof de betrokkene ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in haar verzoek tot vergoeding van kosten voor rechtsbijstand in de bezwaarschriftprocedure als bedoeld in artikel 7 Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden.

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 19 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BX5566, *NJ* 2013/402 geoordeeld dat en waarom een redelijke wetsuitleg meebrengt dat indien (i) de zaak is geëindigd in een sepot, of indien (ii) een beklag als bedoeld in artikel 12 Sv niet gegrond is verklaard dan wel (iii) een dergelijk beklag wel gegrond is verklaard, maar de zaak vervolgens is geëindigd zonder oplegging van een straf of maatregel of toepassing van artikel 9a Sr, het toekennen van een vergoeding voor de kosten van een raadsman op grond van artikel 591a lid 2 Sv in geen van deze drie situaties is uitgesloten, zij het dat de rechter daartoe slechts kan besluiten indien en voor zover naar zijn oordeel, alle omstandigheden in aanmerking genomen, gronden van billijkheid aanwezig zijn voor de toekenning van een vergoeding voor de kosten van een raadsman.

De Hoge Raad heeft dit oordeel als volgt gemotiveerd:

‘4.2.1. Voor de beoordeling van de middelen is in het bijzonder de betekenis van belang van de in art. 591a, tweede lid, Sv opgenomen omschrijving “indien de zaak eindigt zonder oplegging van straf of maatregel en zonder dat toepassing is gegeven aan artikel 9a van het Wetboek van Strafrecht”. Bij de invoeging van art. 591a Sv bij Wet van 28 maart 1963, Stb. 1963, 130 is niet expliciet aandacht besteed aan de precieze betekenis van deze termen.

In dat verband kunnen wel de wetssystematiek en de betekenis van min of meer

gelijkluidende termen in met art. 591a Sv samenhangende bepalingen worden onderzocht. De wetsgeschiedenis biedt daarvoor enige aanknopingspunten en werpt ook licht op de bedoeling die de wetgever met art. 591a Sv had en de rol die hij bij de beoordeling van verzoeken op basis van die bepaling aan de rechter heeft toebedacht.

In 1926 is in het Wetboek van Strafvordering in art. 89 e.v. een regeling opgenomen op grond waarvan door de rechter aan de gewezen verdachte wiens zaak, voor zover hier van belang, "eindigt zonder oplegging van straf of maatregel" een geldelijke tegemoetkoming kan worden toegekend ten laste van de Staat voor schade geleden door ondergane voorlopige hechtenis. Deze toekenning diende volgens de in art. 90 neergelegde maatstaf plaats te hebben "indien en voor zoover daartoe, naar het oordeel van den rechter, gronden van billijkheid aanwezig zijn". Een aspect dat volgens de Memorie van Toelichting bij het billijkheidsoordeel van de rechter omtrent het toekennen van een tegemoetkoming en bij het bepalen van de hoogte daarvan een belangrijke rol kan spelen is in hoeverre de verdachte de voorlopige hechtenis "aan zijne eigen houding te wijten heeft" (Kamerstukken II, 1913-1914, 286, nr. 3, p. 77).

Het eveneens in 1926 ingevoerde art. 591 Sv voorzag in de mogelijkheid tot toekenning door de rechter van een tegemoetkoming aan de gewezen verdachte voor bepaalde kosten die door hem zijn gemaakt in verband met het onderzoek en de terechtzitting "indien de zaak eindigt zonder oplegging van straf of maatregel". Uit de totstandkomingsgeschiedenis van deze bepaling moet worden afgeleid dat de wetgever - zoals ook bij art. 89 Sv het geval is - heeft beoogd de regeling ook toepassing te kunnen laten vinden in gevallen waarin de zaak eindigt "zonder eindspraak tegen den verdachte" (Kamerstukken II, 1913-1914, 286, nr. 3, p. 250 in verbinding met Kamerstukken II, 1917-1918, 77, nr. 1, p. 106 en Kamerstukken II, 1917-1918, 77, nr. 1, p. 139).

De in art. 591a, tweede lid, Sv geschapen mogelijkheid tot het toekennen van een tegemoetkoming voor schade geleden door "tijdsverzuim" werd blijkens de Memorie van Toelichting beschouwd "als het verlengstuk van de mogelijkheid van toekenning van een tegemoetkoming voor reis- en verblijfkosten", zoals geregeld in art. 591 Sv. Om de rechter bij de beoordeling van verzoeken op grond van art. 591a Sv de ruimte te geven rekening te houden met de omstandigheden van het geval is art. 90 Sv van overeenkomstige toepassing verklaard (Kamerstukken II, 1961-1962, 6647, nr. 3, p. 9).

Bij wet van 26 juni 1975, Stb. 1975, 341 is in de art. 89 en 591a Sv de term tegemoetkoming vervangen door schadevergoeding en is de mogelijke vergoeding van kosten van de raadsman toegevoegd. De Memorie van Toelichting bij deze wet houdt over de voorgestelde aanpassing van art. 89 Sv onder meer in:

"De beoordeling van de vraag of er grond is voor een vergoeding vindt hier immers niet haar antwoord in de onrechtmatigheid van de overheidsmaatregel, maar in het billijkheidsoordeel, nl. de vraag of het redelijk is dat de nadelige gevolgen van de indertijd bestaande verdenking niet voor rekening van de gewezen verdachte worden gelaten, maar geheel of gedeeltelijk door de Staat worden gedragen. (...)

De thans geldende regeling belet de rechter, door het gebruik van het woord "tegemoetkoming", een volledige vergoeding van de geleden schade toe te kennen. Het ontwerp vervangt deze term door "schadevergoeding", teneinde aan te geven dat, indien de rechter deze billijk acht, algehele vergoeding mogelijk is. Zo'n geval kan zich met name voordoen, indien op iemand door omstandigheden, buiten hem zelf gelegen, zonder dat hem enige schuld treft, de verdenking is gevallen. (...)

De voorgestelde regeling dwingt intussen de rechter niet, in alle gevallen waarin hij voor toekenning aanleiding ziet, de gehele schade voor vergoeding in aanmerking te laten komen." (Kamerstukken II, 1972, 12 132, nr. 3, p. 3)

En over de voorgestelde aanpassing van art. 591a Sv:

"Met het gebruik van het woord "tegemoetkoming" is bij de totstandkoming van deze bepaling aansluiting gezocht bij de beperkte strekking van de regeling van art. 89 e.v. De argumenten die pleiten voor een verruiming van laatstgenoemde regeling zijn ook aan te voeren voor een overeenkomstige verruiming van het bepaalde in art. 591a, tweede lid. De daarin bedoelde schade en kosten zijn immers vergelijkbaar met de schade tengevolge van ondergane detentie. (...)

Voorts acht de ondergetekende een vergoeding van de kosten van de raadsman wenselijk. Daaronder vallen - aldus de Hoge Raad (NJ 1966/443) - de kosten van de advocaat gedurende het gehele strafproces, met inbegrip van de voorlopige hechtenis." (Kamerstukken II, 1972, 12 132, nr. 3, p. 4)

Nadien is, voor zover hier relevant, bij wet van 31 maart 1983, Stb. 1983, 153 aan art. 591a, tweede lid, Sv het tekstgedeelte toegevoegd dat betrekking heeft op het geval waarin toepassing is gegeven aan art. 9a Sr.

Uit het vorenstaande kan worden afgeleid dat - zoals dat ook in art. 89 e.v. Sv het geval is - de in art. 591a, tweede lid, Sv neergelegde voorwaarde voor het toekennen van een vergoeding voor de kosten van een raadsman dat de zaak is geëindigd zonder oplegging van straf of maatregel en zonder dat toepassing is gegeven aan art. 9a Sr, naar de bedoeling van de wetgever niet betekent dat de zaak dient te zijn geëindigd door een rechterlijke einduitspraak

in de zin van art. 348 en 350 Sv. Ook na andere wijzen van beëindiging van de zaak bestaat op de voet van art. 591a, tweede lid, Sv de mogelijkheid tot het toekennen van een vergoeding voor de kosten van een raadsman. Beslissend is daarbij of in het concrete geval voor toekenning van zo'n vergoeding gronden van billijkheid aanwezig zijn; dat oordeel is aan de rechter overgelaten, die daarbij rekening dient te houden met alle omstandigheden van het geval.

Afgezien van de gevallen waarin de zaak eindigt in een veroordeling tot een straf of maatregel of in de toepassing van art. 9a Sr, en waarin aldus is komen vast te staan dat de gewezen verdachte de aandacht van de justitiële autoriteiten - en het maken van kosten voor een raadsman - aan zichzelf te wijten heeft, kan uit de totstandkomingsgeschiedenis van art. 591a Sv niet worden afgeleid dat de wetgever heeft beoogd de mogelijkheid tot toekenning van een dergelijke vergoeding te binden aan strikte grenzen wat betreft de fase van het strafproces waarin de kosten van een raadsman in de geëindigde strafzaak zijn gemaakt of wat betreft de aard van de met die zaak rechtstreeks verband houdende juridische procedure.

Het bovenstaande past ook bij eerdere rechtspraak van de Hoge Raad. In HR 24 mei 1966, NJ 1966/443 is geoordeeld dat uit hoofde van art. 591a, tweede lid, Sv "in het geval dat de zaak eindigt zonder straf of maatregel, een tegemoetkoming mogelijk wordt gemaakt ter zake van de kosten van een raadsman, onder welke de kosten voor verrichtingen van de raadsman gedurende het gehele strafproces vallen en derhalve ook voor die verrichtingen welke verband houden met de ondergane voorlopige hechtenis". In HR 20 mei 1986, NJ 1987/28, is geoordeeld dat "Onder 'de kosten van een raadsman' waarvoor een vergoeding uit 's Rijks kas kan worden toegekend, als bedoeld in de eerste volzin van het 591a, tweede lid Sv, zijn te verstaan de kosten van een raadsman die in rechtstreeks verband staan met een strafzaak tegen een gewezen verdachte, welke is geëindigd zonder oplegging van straf of maatregel en zonder dat toepassing is gegeven aan art. 9a Sr" en dat onder die kosten ook vallen de kosten ter zake van advisering en opstelling van een verzoekschrift strekkende tot toepassing van art. 591a Sv. Deze kosten, zo overwoog de Hoge Raad in dat arrest, zijn weliswaar ontstaan na beëindiging van de strafzaak tegen de gewezen verdachte doch hangen met die zaak rechtstreeks samen.

Opmerking verdient ook nog dat de wetgever in dit verband geen nadere en daardoor mogelijk tot nadere clausulering van art. 591a Sv nopende voorzieningen in het leven heeft geroepen, zoals bijvoorbeeld een kostenveroordeling voor het geval dat de rechter die heeft te oordelen over een beklag in de zin van art. 12 Sv, dat beklag elke redelijke grond acht te missen.

In het licht van het vorenstaande moet dan ook worden geoordeeld dat een redelijke uitleg van de wet meebrengt, dat in geen van de drie in de middelen bedoelde situaties het toekennen van een vergoeding voor de kosten van een raadsman op grond van art. 591a, tweede lid, Sv is

uitgesloten. Indien en voor zover naar het oordeel van de rechter, alle omstandigheden in aanmerking genomen, gronden van billijkheid aanwezig zijn voor de toekenning van een vergoeding voor de kosten van een raadsman, kan hij daartoe op de voet van art. 591a, tweede lid, Sv ook besluiten indien de zaak is geëindigd in een sepot, of indien een beklag als bedoeld in art. 12 Sv niet gegrond is verklaard dan wel een dergelijk beklag wel gegrond is verklaard, maar de zaak vervolgens is geëindigd zonder oplegging van een straf of maatregel of toepassing van art. 9a Sr.'

De drie in dit arrest besliste gevallen kenmerken zich hierdoor dat weliswaar de desbetreffende strafzaak niet is geëindigd met een niet-veroordelende einduitspraak in de zin van artikel 348 en 350 Sv, maar desalniettemin aannemelijk is dat geen aansprakelijkstelling door de strafrechter zal volgen. In dat type gevallen achtte de Hoge Raad het redelijk de toepasselijkheid van artikel 591a lid 2 Sv niet uit te sluiten.

In het onderhavige geval gaat het om een verzoek tot vergoeding van kosten voor rechtsbijstand in de bezwaarschriftprocedure als bedoeld in artikel 7 Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden. Dat bezwaarschrift is gegrond verklaard, maar de betrokkene is onherroepelijk veroordeeld ter zake van het feit in welk verband het DNA-onderzoek zou plaatsvinden. Het gaat hier derhalve niet om een type geval als onder 3.3.2 bedoeld. Voor inwilliging van het onderhavige verzoek zou alleen plaats kunnen zijn indien de strafzaak is geëindigd op de wijze als in artikel 591a Sv vermeld, dus zonder oplegging van straf of maatregel en zonder dat toepassing is gegeven aan artikel 9a Sr.

Opmerking verdient nog dat artikel 591a lid 4 Sv in verbinding met artikel 591 lid 5 Sv voorziet in een afwijkende regeling met het oog op enkele bijzondere procedures. Die procedures, zoals die van artikel 552a tot en met 552b Sv, kenmerken zich niet daardoor dat zij steeds zijn gekoppeld aan de strafzaak tegen de betrokkene waarin zijn strafrechtelijke aansprakelijkheid wordt vastgesteld.

De onderhavige procedure is niet in die afwijkende regeling opgenomen.

Dat de wetgever bij de aangekondigde herziening van het Wetboek van Strafvordering mogelijk de onderhavige regelgeving (ingrijpend) zal herzien, noopt bovendien tot terughoudendheid bij een verdergaande extensieve toepassing van de regeling dan in het hiervoor onder 3.3.1 genoemd arrest.

Uit het vorenoverwogene volgt dat het middel tevergeefs is voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2756

Zaaknummer: 15/02947

Rechters: A.J.A. van Dorst, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Wetsartikelen: 7 Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden

RECHTSPRAAK

De aanvraag tot herziening wordt niet-ontvankelijk verklaard, nu bij de aanvraag geen bescheiden zijn gevoegd waaruit kan blijken van de gronden waarop de aanvraag berust.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

De aanvraag berust op de stelling dat sprake is van een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. In de aanvraag wordt daartoe aangevoerd dat niet de aanvrager maar een persoon genaamd [betrokkene] de snelheidsovertreding heeft begaan.

Artikel 460 lid 2 Sv schrijft voor dat de aanvraag tot herziening de gronden dient te vermelden waarop de aanvraag berust, met bijvoeging van de bescheiden waaruit van die gronden kan blijken.

Bij de aanvraag zijn geen bescheiden gevoegd waaruit kan blijken van de gronden waarop de aanvraag berust. De aanvraag kan daarom – gelet op de artikel 460 lid 2 Sv en artikel 465 lid 1 Sv – niet worden ontvangen.

De Hoge Raad verklaart de aanvraag tot herziening niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2755

Zaaknummer: 15/02453

Rechters: A.J.A. van Dorst, J.P. Balkema en J.W. IJssink

Advocaten: E.J.A. van Leuven

Wetsartikelen: 460 Sv en 465 Sv

RECHTSPRAAK

Het oordeel, dat sprake is van bedreiging met zware mishandeling, is niet onbegrijpelijk.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring onvoldoende met redenen is omkleed nu uit de bewijsvoering van het hof niet kan worden afgeleid dat de verdachte B. Kim heeft bedreigd met zware mishandeling.

Voor een veroordeling ter zake van bedreiging met zware mishandeling is in een geval als het onderhavige vereist dat de bedreiging van dien aard is en onder zodanige omstandigheden is geschied dat bij de betrokkene in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat deze zwaar lichamelijk letsel zou kunnen oplopen (vgl. HR 7 juni 2005, ECLI:NL:HR:2005:AT3659, NJ 2005/448).

Het hof heeft geoordeeld dat de in de bewezenverklaring omschreven gedragingen van de verdachte, gelet op de omstandigheden waaronder deze zijn geschied, een bedreiging van [betrokkene 1] met zware mishandeling opleveren. Dit oordeel is, gelet op de bewijsvoering van het hof daaromtrent, niet onbegrijpelijk. De bewezenverklaring is naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2751

Zaaknummer: 14/01207

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: N. van Schaik

Wetsartikelen: 285 Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft het beroep op verontschuldigbare overschrijding van de termijn voor het instellen van hoger beroep onvoldoende met redenen omkleed.

Het middel klaagt dat het hof de verwerping van het beroep op verontschuldigbare overschrijding van de termijn voor het instellen van hoger beroep onvoldoende met redenen heeft omkleed.

Het hof heeft in de eerste plaats geoordeeld dat de verdachte de wettelijke termijn van veertien dagen voor het instellen van hoger beroep, die in het onderhavige geval zou zijn ingegaan op 3 januari 2014, heeft overschreden. Het hof heeft kennelijk de feiten en omstandigheden waaraan door de verdediging de conclusie is verbonden dat de verdachte ervan mocht uitgaan dat de behandeling van haar zaak op de in de dagvaarding genoemde zittingsdag zou worden aangehouden niet aannemelijk bevonden. Dat oordeel is niet begrijpelijk, in aanmerking genomen dat de raadsman heeft aangevoerd, gestaafd met een proces-verbaal van de terechtzitting van de politierechter van 18 december 2013, dat de politierechter aan de verdachte en haar raadsman heeft meegedeeld dat de onderhavige strafzaak, waarvoor de verdachte een dagvaarding had ontvangen om te verschijnen ter terechtzitting van de politierechter van 3 januari 2014, zou worden behandeld op 20 februari 2014.

Het hof heeft voorts geoordeeld dat de verdachte niet tijdig na 20 februari 2014 hoger beroep heeft ingesteld. Aan dat oordeel heeft het hof ten grondslag gelegd dat de raadsman na de terechtzitting van 20 februari 2014 verzuimd heeft onderzoek te doen naar het verloop dan wel de afloop van 'de zaak van 3 januari 2014'. Daaraan heeft het hof de conclusie verbonden dat de verdachte niet binnen veertien dagen nadat zich een omstandigheid heeft voorgedaan waaruit voortvloeit dat zij 'geacht kan worden bekend te (kunnen) zijn' met de door de politierechter gedane uitspraak hoger beroep heeft ingesteld. Door aldus te overwegen heeft het hof blijk gegeven van een onjuiste opvatting omtrent artikel 408 lid 2 Sv, waarin is bepaald dat binnen veertien dagen hoger beroep moet worden ingesteld indien zich een omstandigheid heeft voorgedaan waaruit voortvloeit dat de einduitspraak 'aan de verdachte

bekend is’.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2780

Zaaknummer: 14/03528

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: J.J.D. van Doleweerd

Wetsartikelen: 408 Sv

RECHTSPRAAK

De strafmotivering bevat, in strijd met artikel 359 lid 6 Sv, niet een opgave van redenen die in het bijzonder hebben geleid tot de keuze van het opleggen van een vrijheidsbenemende straf.

Advocaat-Generaal E.J. Hofstee heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel behelst de klacht dat het hof in strijd met artikel 359 lid 6 Sv heeft verzuimd in het arrest in het bijzonder de redenen op te geven die hebben geleid tot het opleggen van een vrijheidsbenemende straf.

Het hof heeft de verdachte ter zake van ‘diefstal, waarbij de schuldige het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van een valse sleutel’ veroordeeld tot een gevangenisstraf van vier weken, waarvan twee weken voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren. Het hof heeft de oplegging van die straf als volgt gemotiveerd:

‘De voorzitter heeft de in hoger beroep op te leggen straf bepaald op grond van de aard en de ernst van het feit, de omstandigheden waaronder dit is begaan en de persoon van verdachte. De voorzitter heeft daarbij in het bijzonder het volgende in beschouwing genomen.

Verdachte heeft zich schuldig gemaakt aan diefstal van geld van aangever [betrokkene] bij wie zij thuis huishoudelijke werkzaamheden verrichtte. [betrokkene] is hulpbehoevend omdat hij slechtziend is. De voorzitter acht het zeer kwalijk dat verdachte [betrokkene] financieel schade heeft berokkend en dat zij het door [betrokkene] in haar gestelde vertrouwen heeft beschaamd.

Verdachte is blijkens een haar betreffend uittreksel uit het justitieel documentatieregister d.d. 18 juli 2014 eerder veroordeeld ter zake van strafbare feiten, waaronder vermogensdelicten.

De voorzitter houdt voorts rekening met de persoonlijke omstandigheden van verdachte zoals die blijken uit een reclasseringsadvies d.d. 10 augustus 2012. Hieruit blijkt dat verdachte problemen heeft op het gebied van financiën en op emotioneel/psychisch vlak. Verdachte heeft sinds 2010 contact met een maatschappelijk werkster van Sensire. De reclassering acht het wenselijk dat deze begeleiding wordt voortgezet. De reclassering adviseert oplegging van

een (deels) voorwaardelijke gevangenisstraf met daarbij een meldingsgebod en behandelverplichting (voortzetting begeleiding Sensire) als bijzondere voorwaarden.’

Die overwegingen bevatten, in strijd met artikel 359 lid 6 Sv, niet een opgave van de redenen die in het bijzonder hebben geleid tot de keuze van het opleggen van een vrijheidsbenemende straf.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2579

Zaaknummer: 14/04004

Rechters: A.J.A. van Dorst, B.C. de Savornin Lohman en J. de Hullu

Advocaten: A.R. Kellermann

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft in strijd met artikel 360 lid 1 Sv niet gemotiveerd waarom het de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel mede heeft ontleend aan een anonieme schriftelijke verklaring.

Het middel klaagt dat het hof de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel mede heeft ontleend aan een schriftelijk bescheid houdende een anonieme verklaring, terwijl het hof in zijn uitspraak geen blijk heeft gegeven te hebben onderzocht of de anonieme verklaring betrouwbaar is, alsmede of aan de verdedigingsrechten van de betrokkene in voldoende mate is tegemoetgekomen.

Uit het vorenstaande volgt dat het hof de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel mede heeft ontleend aan de inhoud van de in een proces-verbaal van de politie neergelegde anonieme melding dat op 6 januari 2012 in de woning van de betrokkene een hennepkwekerij aanwezig was. Dat proces-verbaal moet in zoverre worden aangemerkt als een schriftelijk bescheid houdende de verklaring van een persoon wiens identiteit niet blijkt als bedoeld in artikel 344a lid 3 Sv.

Indien de rechter in de ontnemingsprocedure de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel mede ontleent aan een schriftelijk bescheid houdende een anonieme verklaring, dient hij overeenkomstig artikel 360 lid 1 Sv in zijn uitspraak ervan blijk te geven te hebben onderzocht of de anonieme verklaring betrouwbaar is, alsmede of aan de verdedigingsrechten van de betrokkene in voldoende mate is tegemoetgekomen (vgl. HR 20 december 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ6002, NJ 2012/412).

Van een dergelijk onderzoek blijkt niet.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2637

Zaaknummer: 13/05034

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: E.E.W.J. Maessen

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

De strafmotivering bevat, in strijd met artikel 359 lid 6 Sv, niet een opgave van redenen die in het bijzonder hebben geleid tot de keuze van het opleggen van een vrijheidsbenemende straf.

Advocaat-Generaal P.C. Vegter heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel behelst de klacht dat het hof in strijd met artikel 359 lid 6 Sv heeft verzuimd in het arrest in het bijzonder de redenen op te geven die hebben geleid tot het opleggen van een vrijheidsbenemende straf.

Het hof heeft het vonnis van de politierechter in de Rechtbank Midden-Nederland, zittingsplaats Utrecht, van 10 september 2013 bevestigd. De politierechter heeft de verdachte ter zake van ‘schuldheling’ veroordeeld tot een gevangenisstraf van twee weken. De politierechter heeft de oplegging van die straf als volgt gemotiveerd:

‘Strafmotivering

Verdachte had vanwege de omstandigheden dat hij [betrokkene] nog maar kort kende, zijn achternaam niet wist, hem kende van het Leger des Heils, niet wist of hij enig inkomen had en het feit dat er Duitse kentekenplaten op de auto zaten, nader onderzoek moeten verrichten naar de herkomst van de auto en kentekenplaten.

De strafoplegging is in overeenstemming met de ernst van het bewezenverklarde en de omstandigheden waaronder dit is gepleegd.

De politierechter let op de persoon van de verdachte, zoals van een en ander ter terechtzitting is gebleken.

De politierechter houdt ook rekening met voormeld uittreksel uit de justitiële documentatie waaruit blijkt dat de verdachte veelvuldig is veroordeeld, ook voor vermogensdelicten.’

Die overwegingen bevatten, in strijd met artikel 359 lid 6 Sv, niet een opgave van de redenen die in het bijzonder hebben geleid tot de keuze van het opleggen van een vrijheidsbenemende straf. Het hof had het vonnis van de politierechter dus niet mogen bevestigen zonder de

gronden aan te vullen met de in voormelde wetsbepaling bedoelde motivering.

Het middel is dus terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-09-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:2580

Zaaknummer: 14/00706

Rechters: A.J.A. van Dorst, B.C. de Savornin Lohman en J. de Hullu

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 359 Sv